

Sváb „ötös fogat” kiállítása Újbudán

Scheffer Livia budapesti magángalériáját (Kosztolányi Dezső tér 4.) huszonhárom éve eredetileg a XI. kerületi alkotók számára alapította. Férje, Kovács Gombos Gábor festőművész a VUdAK (Verband Ungarndeutscher Autoren und Künstler), azaz a Magyarországi Német Írók és Művészek Szövetsége egyik vezetője, ezért aztán a kiállítóhely e szervezet tagjainak is rendszeres bemutatkozási lehetőséget biztosít. A páros terem csupa üveg homlokzatán át a járókelők is láthatják a műalkotásokat. A galéria színvonalát jól jelzi a hozzá kapcsolódó művészkör. Az idős mesterek közül például Deim Pál, Konok Tamás és Aknay János, az üvegművészet élvonalából Bohus Zoltán, Buczkó György és Lugossy Mária, a szobrászok közül Szűcs László vagy Farkas Ádám. Az 1986-ban elhunyt Matzon Frigyes alkotásai is gyakran helyet kapnak a műtárgyak között. 2012-től a galéria előtt áll – a Bartók Béla út felé vezető gyalogos átjárót díszíti – a néhai mester Bartók Concerto (1984) című szobra, amit Scheffer Livia mentett meg. A Kamaraerdei Ifjúsági Parkból eltávolított alkotás sokáig egy ismeretlen raktár mélyén várta a sorsát.

A soroksári sváb származású Bartl József festőművész, a VUdAk alapító tagja már három éve nincs közöttünk. Emlékét a mostani kiállításon több képpel is felidézük. Az „M betűs kép” (1999) vastag festéssel felvitt fehér „ablakokban” az óra olyannyira jellemző mintázatot (kereszt, szív, kör, négyzet, háromszög, rovátkasor stb.) változtatja. A szintén pasztózus (a fedő olajfesték vastag rétegű, esztétikai célú alkalmazásával készült – a szerk.) „Jelek zöldben” (2005) annyira tömör, hogy ereje – jóval kisebb mérete ellenére –, ugyanolyan messzire kisugárzik. A solymári Matzon Akos (a szobrász fia) „Forgató” című akril festménye mérnöki pontossággal felvitt félkörökkel mozgatja meg a fehér alapot. Vegyes technikájú fali domborművei közül akad vízszintes tagolású fehér-korall kontrasztos és függőleges, fekete tónusú. Közös vonásuk, hogy éles bevágásaikból rejtett tükröszeletek villannak elő.

Az utóbbi évtizedekben Pesten élő s alkotó bánsági sváb (temesvári születésű) Ingo Glass Bukarestet és Münchent cserélte a magyar fővárosra. Fémlepkéből kivágott és eltérő méretű, a Bauhaus alapszíneire (vörös-sárga-kék) festett plasztikáit mértani szigorral szerkeszti. A terem közepén most „Hommage a körnek” (2008) című alkotása áll. A keskeny félhold elegáns sarlója simul boltívként a kerek – akár a Napra, akár a teljességre utaló – jelkép fölé. A mostani közös tárlat mottóját is ő fogalmazta meg: „Szellemisséget adni a térnek”.

A geometrikus-konstruktivista törekvések mellett, annak finom ellensúlyozásaként líraian elvont festményeket is megtekinthetünk. Ezek javarészt azokat a láthatatlan természetfeletti erővonalakat fogalmazzák meg képi eszközökkel, amelyek az égbolt és a föld felszíne között feszülnek. Már a kirakatban felfigyelhetünk Manfred Karsch „Téli reggel” (2010) című látomásának – impresszionizmusra jellemző párákba és ködökbe burkolózó – szürkésfehér árnyalataira. Karsch a hetvenes évek elején települt át Erfurtból Érdre, ahol textilművész feleségével jelenleg is él. Másik kiállított műve, a „Perspektíva” (2014) zöldes-barnás árnyalatú sávjai a távoli láthatáron futnak össze, akár a frissen felszántott mező barázdái vagy az új vetés kisarjadt hajtásai. Legújabb ciklusának függőleges vonalai sűrű fenyvesek égbe nyúló szálfáinak vagy gótikus katedrális magásra törő oszloprendszerének látványát keltik.

Kovács-Gombos Gábor professzori teendői miatt Sopron és a főváros között ingázik. Lavírozott (színhígtással-összefolyatással készült – a szerk.) festményein egyrészt a finom földszíneket változtatja, a homok meg az agyag világos tónusaitól a termő rög barna vagy már-már zsírosan sötétbe hajló árnyalataiig. Ilyen technikával készült „A templom függőnye” (2012) is, ami áttételesen a meghasadt bibliai kárpitra utal. Az azonos évjáratú „Tükörben” a címadásával szándékosan emlékeztet Ingmar Bergman „Tükör által homályosan” 1961-es filmjére. A drámaiságot ezen a képen az azúr mezőben aranyló okkeres foltok oldják. Legújabb ciklusa, az „Odaát” (2014/15) kizárólag a kék árnyalataira épül, teljesen szabad teret engedve a néző képzeletének. Az „ötös fogat” csoportos kamaratárlata október 31-ig látható a Feneketlen-tó közelében lévő Scheffer Galériában.

Wagner István

